

energiavirasto
energimyndigheten

Tämä on Energiaviraston sähköisesti allekirjoittama asiakirja.

Detta är ett dokument som har signerats elektroniskt av Energimyndigheten.

This is a document that has been electronically signed by the Energy Authority.

Asiakirjan päivämäärä on: 30.11.2022

Dokumentet är daterat: 30.11.2022

The document is dated: 30.11.2022

Esittelijä / Föredragande / Referendary

Nimi / Namn / Name: Buket Hertti

Pvm / Datum / Date: 30.11.2022

Ratkaisija / Beslutsfattare / Decision-maker

Nimi / Namn / Name: Simo Nurmi

Pvm / Datum / Date: 30.11.2022

Tämä asiakirja koostuu seuraavista osista:

- Kansilehti (tämä sivu)
- Alkuperäinen asiakirja tai alkuperäiset asiakirjat [Allekirjoitettu asiakirja alkaa seuraavalta sivulta. >](#)

Detta dokument består av följande delar:

- Titelblad (denna sida)
- Originaldokument [Det signerade dokumentet börjar på nästa sida. >](#)

This document contains:

- Front page (this page)
- The original document(s) [The signed document follows on the next page >](#)

Päätös uuden infrastruktuurin vapauttamiseksi eräistä maakaasumarkkinalain mukaisista velvoitteista

Asianosainen

Floating LNG Terminal Finland Oy

Vireilletulo

14.11.2022

Selostus asiasta

Tausta ja asian käsittely

Floating LNG Terminal Finland Oy, jäljempänä myös *FLTF*, on toimittanut 14.11.2022 Energiavirastolle hakemuksen uuden infrastruktuurin vapauttamiseksi eräistä maakaasumarkkinalain mukaisista velvoitteista. Energiavirasto on välittänyt hakemuksen Euroopan komissiolle (jäljempänä myös *komissio*) 15.11.2022 maakaasun sisämarkkinoita koskevista yhteisistä säännöistä ja direktiivin 2003/55/EY kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2009/73/EY, jäljempänä *maakaasumarkkinadirektiivi*, 36 artiklan 8 kohdan mukaisesti.

Lisäksi asian taustoittamiseksi todettakoon, että Energiavirasto on 26.6.2022 päivällä päätöksellään (dnro: 1338/050101/2022) nimennyt Gasgrid Finland Oy:n täysimääräisesti omistaman tytäryhtiön Floating LNG Terminal Finland Oy:n maakaasumarkkinalain (2017/587) 49 §:n mukaisesti nesteytetyn maakaasun käsitteilylaitteiston haltijaksi kelluvan LNG-termiinalilaitteen osalta. Kyseinen termiinali tulee sijaitsemaan Inkoossa maakaasun siirtoverkon läheisyydessä. Päätöksen mukaan nimeäminen on voimassa kymmenen vuoden ajan nimeämispäivästä.

Maakaasumarkkinadirektiivin 36 artiklan 3 momentin edellyttämän menettelyn mukaisesti, Energiavirasto on varannut Viron, Latvian ja Liettuan toimivaltaisille sääntelyviranomaisille mahdollisuuden lausua FLTF:n toimittamasta vapautuspyynnöstä.

Viron sääntelyviranomainen, Konkurensiamet totesi 29.11.2022 päivätyssä sähköpostiviestissä, ettei se vastusta vapautuksen myöntämistä.

Latvian sääntelyviranomainen Public Utilities Commission of Latvia (jäljempänä PUC) arvioi 29.11.2022 päivätyssä lausunnossaan, ettei vapautuksen myöntäminen aiheuta kilpailun vääristymiä, vaikuta maakaasun sisämarkkinoiden tehokkaaseen toimintaan eikä heikennä toimitusvarmuuden tasoa alueella ja Euroopan Unionissa. PUC totesi, poikkeuspyynnön olevan niiden Euroopan Unionin toteuttamien toimenpiteiden hengen mukainen, joita Euroopan Unioni on toteuttanut maakaasumarkkinoiden häiriöiden vuoksi, jotka johtuvat Venäjän sotilaallisesta hyökkäyksestä Ukrainaa vastaan ja energiatoimitusten aseistamisesta. Venäjältä tulevien kaasutoimitusten vähenemistä pidetään ratkaisevan tärkeänä. Esimerkiksi, komission ehdotuksesta neuvoston asetukseksi solidaarisuuden edistämiseksi koordinoituilla kaasun hankinnoilla, kaasun rajat ylittävässä vaihdannassa sekä luotettavilla hintaindekseillä, säädetään, että Venäjältä peräisin oleva maakaasu jätetään

yhteishankintojen ulkopuolelle. Edellä esitetyn perusteella PUC ilmoitti, ettei se vastusta vapautuksen myöntämistä.

Liettuan sääntelyviranomaisen ei toimittanut lausuntoa määräaikaan mennessä.

FLTF:n vapautusta koskeva hakemus

FLTF on hakenut Energiavirastolta oikeutta rajoittaa maakaasumarkkinalain 51 §:n (587/2017) mukaista velvollisuutta myydä kelluvan LNG-terminaalilaivan käyttöoikeutta siltä osin kuin kyse on venäläistä alkuperää olevan nesteytetyn maakaasun käsittelemisestä terminaalilaivassa. FLTF:n näkemyksen mukaan arvioinnissa tulisi maakaasumarkkinalain 93 §:n mukaisesti painottaa vallitsevia olosuhteita ja näin ollen kansallista ja Euroopan unionin tavoitetta irtautua venäläisestä maakaasusta. Gasgrid Finland Oy:n julkaiseman tiedotteen mukaan Gasgrid Finland Oy ja Excele-rate Energy, Inc. sopivat 20.5.2022 LNG-terminaalilaivan Exemplarin vuokrauksesta kymmeneksi vuodeksi. Terminaalilaivan kapasiteetinjakomenettelyprosessin on määrä alkaa 1.12.2022, kaupallisen käyttöönoton on määrä alkaa arviolta 16.1.2023. Vapautusta haetaan terminaalin alustavan vuokrakauden ajaksi eli 10 vuodeksi LNG-terminaalilaivan käyttöehtojen vahvistuspäätöksen voimaantulosta alkaen.

Hakemuksen taustoittamiseksi FLTF on todennut seuraavaa:

”Valtiovarainministeriö antoi keväällä 2022 Gasgrid Finland Oy:lle (‘Gasgrid Finland’) tehtäväksi vuokrata kelluvan LNG-terminaalilaivan (‘Terminaali’) venäläisestä maakaasusta irtautumiseksi ja huoltovarmuuden takaamiseksi. Toimeksianton taustalla oli Venäjän aloittama hyökkäyssota Ukrainassa ja sen vaikutukset Suomen ja Euroopan unionin energiamarkkinoihin. Venäläisen putkikaasun tuonti Suomeen loppui 21.5.2022 Venäjän katkaistua maakaasun toimitukset Imatran syöttöpisteen kautta. Terminaalin vuokraamista koskevaa päätöstä edelsi myös Euroopan komission 8.3.2022 esittelemä REPowerEU-suunnitelma, jonka tarkoituksena on mm. vähentää riippuvuutta Venäjän maakaasusta mahdollisimman nopeasti. Venäläisen maakaasun korvaaminen Suomessa on mahdollista ainoastaan maakaasun toimituslähteitä monipuolistamalla, mikä edellyttää investointia uuteen infrastruktuuriin, kuten kelluvaan LNG-terminaaliin. Työ- ja elinkeinoministeriö totesi 20.5.2022 päivätyssä tiedotteessaan Terminaalin mahdollistavan Suomen irtautumisen venäläisestä kaasusta.

Investointi Terminaaliin on tehty venäläisestä maakaasusta irtautumiseksi ja huoltovarmuuden turvaamiseksi. Näin ollen investoinnin tarkoitus menettäisi merkityksensä, mikäli sen kautta tuotaisiin Suomeen venäläistä alkuperää olevaa nesteytettyä maakaasua. Tämän vuoksi Terminaalin haltija Floating LNG Terminal Finland Oy (‘FLTF’) on asettanut Terminaalin käyttöehtoihin ehdon, jonka mukaan Terminaalin käyttäjät eivät saa tuoda Terminaaliin venäläistä alkuperää olevaa nesteytettyä maakaasua.

Selvyyden vuoksi todetaan, että Vapautusta koskeva hakemus ei miltään muilta osin rajoita Terminaalin käyttöoikeutta tai aseta sen käyttäjiä eriarvoiseen asemaan, vaan kaikilla markkinaosapuolilla on tasapuolinen ja syrjimätön oikeus käyttää Terminaalin palveluja. Siten koko Terminaalin kapasiteetti tulee jaettavaksi käyttäjille ilman muita rajoituksia siten kuin Energiaviraston vahvistamat

Terminaalin käyttöoikeutta koskevat ehdot edellyttävät. Tällä hakemuksella ei myöskään haeta vapautusta sähkö- ja maakaasumarkkinoiden valvonnasta annetun lain (590/2013, muutoksineen, 'Valvontalaki') 10 §:ssä säädetystä ehtojen, menetelmien ja tariffien vahvistamismenettelystä."

Asiaan liittyvä lainsäädäntö

Maakaasumarkkinalaki (587/2017)

51 §: Nesteytetyn maakaasun käsittelylaitteiston käyttöoikeus

Nesteytetyn maakaasun käsittelylaitteiston haltijan on kohtuullista korvausta vastaan myytävä laitteiston käyttöoikeuksia niitä tarvitseville laitteistonsa kapasiteetin rajoissa.

Käyttöoikeuksista perittävien maksujen ja niitä koskevien menettelyjen on mahdollistettava sellaisten tarvittavien investointien tekeminen, joilla varmistetaan nesteytetyn maakaasun käsittelylaitteiston toimivuus.

93 §: Uuden infrastruktuurin vapauttaminen eräistä velvoitteista

Energiavirasto voi hakemuksesta vapauttaa verkonhaltijan, nesteytetyn maakaasun käsittelylaitteiston haltijan ja varastointilaitteiston haltijan määräajaksi 16 §:ssä säädetystä siirtovelvollisuudesta, 51 ja 55 §:ssä säädetystä käyttöoikeusmenettelystä sekä sähkö- ja maakaasumarkkinoiden valvonnasta annetun lain 10 §:ssä säädetystä ehtojen, menetelmien ja tariffien vahvistamismenettelystä, jos hakija tekee investoinnin, joka koskee:

- 1) yhdysputkea;
- 2) nesteytetyn maakaasun käsittelylaitteiston tai varaston rakentamista; taikka
- 3) 1 ja 2 kohdassa tarkoitetun yhdysputken, laitteiston tai varaston kapasiteetin huomattavaa kasvattamista tai niiden muuttamista siten, että uusien maakaasun toimituslähteiden kehittäminen on mahdollista.

Vapautus voi koskea uuden infrastruktuurin kapasiteettia taikka olemassa olevan infrastruktuurin kapasiteettia, jos sitä on huomattavasti lisätty. Vapautus voi koskea myös osaa kapasiteetista. Vapautusta koskeva päätös on julkaistava.

Edellytyksenä vapautuksen myöntämiselle on, että:

- 1) investointi lisää kilpailua maakaasun toimituksissa ja parantaa toimitusvarmuutta;
- 2) investointia ei siihen liittyvien riskien vuoksi tehtäisi ilman vapautusta;
- 3) investoinnin tekevä vapautuksen hakija ei ole investoinnin kohteeseen liittyvän maakaasuverkon, nesteytetyn maakaasun käsittelylaitteiston tai varastointilaitteiston haltija;
- 4) investoinnista aiheutuvat kustannukset peritään investoinnin käyttäjiltä; sekä
- 5) vapautus ei haittaa kilpailua merkityksellisillä markkinoilla, joihin investointi todennäköisesti vaikuttaa, maakaasun sisämarkkinoiden tehokasta toimintaa eikä asianomaisten säänneltyjen maakaasuverkkojen, nesteytetyn maakaasun

30.11.2022

käsittelylaitteistojen tai varastojen tehokasta toimintaa tai maakaasun toimitusvarmuutta unionissa.

Päätökseen voidaan sisällyttää vapautuksen kestoja ja uuden infrastruktuurin syrjimätöntä käyttöoikeutta koskevia ehtoja. Ehdosta päätettäessä on erityisesti otettava huomioon rakennettava lisäkapasiteetti tai olemassa olevan kapasiteetin muutos, hankkeen aikataulu ja olosuhteet Suomessa.

Energiaviraston on ennen vapautuksen myöntämistä päätettävä uuden infrastruktuurin kapasiteetin hallintaa ja jakamista koskevista säännöistä ja menettelyistä. Säännöissä on vaadittava, että kaikkia infrastruktuurin mahdollisia käyttäjiä pyydetään ilmoittamaan kiinnostuksensa kapasiteetin hankintaan ennen kuin uuden infrastruktuurin kapasiteetti, omaan käyttöön tarkoitettu kapasiteetti mukaan luetuna, jaetaan. Energiaviraston on vaadittava, että ylikuormituksen hallintaa koskeviin sääntöihin sisältyy velvollisuus tarjota käyttämätöntä kapasiteettia markkinoille ja että infrastruktuurin käyttäjillä on oikeus käydä hankkimallaan kapasiteetilla kauppaa jälkimarkkinoilla. Energiaviraston on otettava huomioon kapasiteetinjakomenettelyn tulokset arvioidessaan vapautuksen perusteiden täyttymistä. Sääntöjä ja menettelyä koskeva päätös on julkaistava.

Kun Energiavirasto on vastaanottanut tässä pykälässä tarkoitettua vapautusta koskevan hakemuksen tai antanut päätöksen tällaiseen hakemukseen, Energiaviraston on noudatettava maakaasumarkkinadirektiivin 36 artiklan 3, 4, 8 ja 9 kohdassa säädettyä menettelyä.

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/73/EY, maakaasun sisämarkkinoita koskevista yhteisistä säännöistä ja direktiivin 2003/55/EY kumoamisesta (*maakaasumarkkinadirektiivi*)

36 artikla: Uusi infrastruktuuri

[...]

3. Jäljempänä VIII luvussa tarkoitettu sääntelyviranomaisen voi tapauskohtaisesti päättää 1 ja 2 kohdassa tarkoitettujen vapautusten myöntämisestä.

Kansallisen sääntelyviranomaisen tai tarvittaessa kyseisen jäsenvaltion muun toimivaltaisen viranomaisen on ennen vapautusta koskevan päätöksen tekemistä kuultava

a) kansallisia sääntelyviranomaisia jäsenvaltioissa, joiden markkinoihin uusi infrastruktuuri todennäköisesti vaikuttaa;

[...]

4. Jos kyseessä oleva infrastruktuuri sijaitsee useamman kuin yhden jäsenvaltion alueella, virasto voi välittää asianomaisen jäsenvaltion sääntelyviranomaisille neuvoo-antavan lausunnon, jota ne voivat käyttää perustana päätökselleen, kahden kuukauden kuluessa siitä päivästä, jona viimeinen näistä sääntelyviranomaisista vastaanotti vapautusta koskevan hakemuksen.

[...]

30.11.2022

8. Sääntelyviranomaisen on toimitettava komissiolle jäljennös jokaisesta vapautuspyynnöstä heti, kun pyyntö on vastaanotettu. Sääntelyviranomaisen on annettava päätös sekä kaikki päätöstä koskevat olennaiset tiedot viipymättä tiedoksi komissiolle. Tiedot voidaan toimittaa komissiolle kootusti niin, että komissio voi tehdä niiden pohjalta perustellun päätöksen. Tietoihin on sisällyttävä erityisesti seuraavat seikat:

- a) yksityiskohtaiset perustelut, joiden nojalla sääntelyviranomaisen tai jäsenvaltio myönsi tai epäsi vapautuksen, sekä viittaus 1 kohtaan ja sen asianomaiseen alakohtaan tai asianomaisiin alakohtiin, johon tai joihin päätös perustuu, mukaan lukien taloudelliset tiedot, joilla perustellaan vapautuksen tarpeellisuus;
- b) erittely vapautuksen myöntämisen vaikutuksista kilpailuun ja maakaasun sisämarkkinoiden tehokkaaseen toimintaan;
- c) perustelut myönnetyn vapautuksen kestolle ja vapautuksen kohteena olevalle osuudelle kokonaiskapasiteetista;
- d) yhdysputkia koskevien vapautusten osalta asianomaisten jäsenvaltioiden tai sääntelyviranomaisten välisen kuulemisen tulokset; ja
- e) infrastruktuurin merkitys kaasuntoimitusten monipuolistamisessa.

9. Komissio voi tehdä kahden kuukauden kuluessa ilmoituksen vastaanottamisesta päätöksen, jolla sääntelyviranomaista vaaditaan muuttamaan tai peruuttamaan vapautuksen myöntämistä koskeva päätös. Kahden kuukauden määräaika voidaan jatkaa kahden kuukauden lisämääräajalla, jos komissio pyytää lisätietoja. Tämä lisämääräaika alkaa kaikkien tietojen vastaanottamista seuraavasta päivästä. Myös alkuperäistä kahden kuukauden määräaika voidaan jatkaa sekä komission että sääntelyviranomaisen suostumuksella.

Jos pyydettyjä tietoja ei toimiteta pyynnössä asetetussa määräajassa, ilmoitus on katsottava peruutetuksi, ellei sitä ole ennen määräajan päättymistä joko jatkettu sekä komission että sääntelyviranomaisen suostumuksella tai sääntelyviranomaisen ole asianmukaisesti perustellen ilmoittanut komissiolle, että se katsoo ilmoituksen olevan täydellinen.

Sääntelyviranomaisen on noudatettava vapautuspäätöksen muuttamista tai peruuttamista koskevaa komission päätöstä kuukauden kuluessa ja ilmoitettava tästä komissiolle.

Komissio pitää kaupallisesti arkaluonteiset tiedot luottamuksellisina.

Komission vapauttamispäätökselle antaman hyväksynnän voimassaolo päättyy kahden vuoden kuluttua päätöksen tekemisestä, jos infrastruktuurin rakentamista ei ole aloitettu, ja viiden vuoden kuluttua päätöksen tekemisestä, jos infrastruktuuria ei ole otettu käyttöön, ellei komissio päättä, että mahdolliset viivästykset johtuvat huomattavista esteistä, joihin henkilö, jolle vapautus on myönnetty, ei voi vaikuttaa.

Perustelut

Energiaviraston toimivalta

Energiavirastosta annetun lain (870/2013) 1 §:n mukaan virasto hoitaa tehtävät, jotka sille on annettu maakaasumarkkinalaissa (587/2017) ja maakaasudirektiivissä (2009/73/EY).

Maakaasumarkkinadirektiivin (2009/73/EY) 36 artikla on implementoitu maakaasumarkkinalain 93 §:ään. Maakaasumarkkinalain 93 §:n 1 momentin mukaan Energiavirasto voi hakemuksesta vapauttaa uuden infrastruktuurin eräistä maakaasumarkkinalain velvoitteista. Siten, Energiavirasto on toimivaltainen viranomaisen päättämään uuden infrastruktuurin vapauttamisesta eräistä maakaasumarkkinalain velvoitteista.

Arvioinnin lähtökohdat

FLTF on toimittanut 14.11.2022 Energiavirastolle hakemuksen uuden infrastruktuurin vapauttamiseksi maakaasumarkkinalain 51 §:ää koskevasta velvoitteesta myydä kelluvan LNG-terminaalilaitteiston käyttöoikeutta siltä osin kuin kyse on venäläistä alkuperää olevan nesteytetyn maakaasun käsittelylaitteiston haltijan on kohtuullista korvausta vastaan myytävä laitteiston käyttöoikeuksia niitä tarvitseville laitteistonsa kapasiteetin rajoissa.

Maakaasumarkkinalain 93 §:n 1 momentin mukaan, Energiavirasto voi hakemuksesta nesteytetyn maakaasun käsittelylaitteiston haltijan määrääjäksi 16 §:ssä säädetystä siirtovelvollisuudesta, 51 ja 55 §:ssä säädetystä käyttöoikeusmenettelystä sekä sähkö- ja maakaasumarkkinoiden valvonnasta annetun lain 10 §:ssä säädetystä ehtojen, menetelmien ja tariffien vahvistamismenettelystä, jos hakija tekee investoinnin, joka koskee nesteytetyn käsittelylaitteiston rakentamista.

Siten, Energiavirasto toteaa, että kyseessä on maakaasumarkkinalain 93 §:ssä tarkoitettu hakemus uuden infrastruktuurin vapauttamiseksi maakaasumarkkinalain 51 §:n velvoitteesta.

Maakaasumarkkinalain 93 §:n 4 momentin mukaan infrastruktuurin käyttöehdoista päätettäessä on erityisesti otettava huomioon olosuhteet Suomessa. Energiavirasto arvioi vapautusta siitä lähtökohdasta, että venäläistä maakaasua ei ole Suomessa saatavilla, sillä venäläisen putkikaasun tuonti Suomeen loppui 21.5.2022 Venäjän katkaistua maakaasun toimitukset Imatran syöttöpisteen kautta. Lisäksi järjestelmävastaavana siirtoverkonhaltijana toimiva Gasgrid Finland Oy on 14.11.2022 ilmoittanut, että Imatran syöttöpiste on rajattu toistaiseksi kaupallisten markkinapalveluiden ulkopuolelle ja siten sen kapasiteettia ei enää tarjota markkinoille. Ainoat syöttöpisteet Suomen maakaasujärjestelmään ovat, LNG-terminaalilaitteiston käyttöönoton jälkeen ja biokaasun syöttöpisteiden ohella, hakemuksen kohteena oleva LNG-terminaalilaitteisto, Haminan LNG-terminaali ja Balticconnector-yhdysputki.

Lisäksi Energiavirasto ottaa arvioinnissaan huomioon Euroopan komission 8.3.2022 esittelemän REPowerEU-suunnitelman, jonka tavoitteena on vähentää riippuvuutta Venäjän maakaasusta mahdollisimman nopeasti.

Maakaasumarkkinalain 93 §:n 6 momentin mukaan, kun Energiavirasto on vastaanottanut tässä pykälässä tarkoitettua vapautusta koskevan hakemuksen tai antanut päätöksen tällaiseen hakemukseen, Energiaviraston on noudatettava maakaasumarkkinadirektiivin 36 artiklan 3, 4, 8 ja 9 kohdassa säädettyä menettelyä. Koska LNG-terminaalilaiva tulee sijaitsemaan vain Suomen alueella, Inkoossa, maakaasumarkkinadirektiivin 36 artiklan 4 kohdan mukaista menettelyä ei sovelleta tässä tapauksessa.

Edellytykset vapautuksen myöntämiselle

Maakaasumarkkinalain 93 §:n 3 momentissa säädetään niistä edellytyksistä, joiden täytyessä pykälässä tarkoitettu vapautus on mahdollista myöntää. Maakaasumarkkinalain 93 §:ää koskevan hallituksen esityksen (HE 68/2020) mukaan, koska vapautuksessa on kysymys poikkeuksesta lain keskeiseen sisältöön, tulisi sitä koskevaa säännöstä tulkita suppeasti. Energiaviraston näkemyksen mukaan hakijan on pystyttävä osoittamaan täyttävänsä kaikki em. pykälässä edellytetyt kriteerit.

Maakaasumarkkinalain 93 §:n 3 momentin edellytykset vapautuksen myöntämiselle on, että:

1. investointi lisää kilpailua maakaasun toimituksissa ja parantaa toimitusvarmuutta;

FLTF:n näkemyksen mukaan terminaalien käyttöönotto lisää kilpailua maakaasun toimituksissa mahdollistamalla nesteytetyn maakaasun tuonnin globaaleilta markkinoilta. Esimerkkejä tuottajamaista ovat Australia, Yhdysvallat, Malesia, Algeria, Norja ja Qatar. Nesteytetyn maakaasun tuonti Suomen maakaasujärjestelmään on mahdollista myös Haminan LNG-terminaalien kautta. Se ei kuitenkaan yksin Balticconnectorin kanssa riitä kattamaan Suomen maakaasun kysyntää, joka vuonna 2021 oli kulutushuippuvuorokauden aikana 176 GWh (15.1.2021). Ilman terminaalien Suomeen syötettävissä olevan kaasun määrä olisi noin 60–70 GWh/d (josta Balticconnectorin osuus 55–65 GWh ja Haminan LNG-terminaalien osuus 5 GWh/d). Näin ollen Suomen syöttökapasiteetin vaje suhteessa huippukulutukseen olisi vuoden 2021 tilastojen perusteella ilman terminaalien 106–116 GWh/d.

Terminaalien höyrystyskapasiteetti on 140 GWh/d, mikä yhdessä Haminan LNG-terminaalien ja Balticconnectorin syöttökapasiteetin kanssa ylittää Suomen käyttötarpeen. Näin ollen terminaalien tuoma hyöty ei rajoitu vain Suomeen, vaan mahdollistaa kaasun viennin Balticconnectorin kautta myös Baltian maihin lisäten kilpailua ja toimitusvarmuutta koko Suomen ja Baltian maiden alueella.

Energiavirasto toteaa FLTF:n tavoin, että terminaalien investointi mahdollistaa nesteytetyn maakaasun tuonnin globaaleilta markkinoilta ja siten lisää kilpailua maakaasun toimituksissa Suomessa ja Baltian alueella. Lisäksi investoinnin avulla vähennetään riippuvuutta yksittäisistä maakaasun toimittajista, mikä parantaa toimitusvarmuutta. Edelleen terminaalien investointi lisää maakaasun tuontikapasiteettia siten, että terminaalien kautta Suomen kaasujärjestelmään syötettävissä oleva kapasiteetti yhdessä

30.11.2022

Haminan LNG-terminaalin ja Balticconnector-yhdysputken kanssa ylittää Suomen käyttötarpeen. Terminaalin avulla on mahdollista myös parantaa maakaasun toimitusvarmuutta ja lisätä kilpailua maakaasun toimituksissa myös Baltian maiden alueella.

Edellä esitetyn perusteella, Energiavirasto arvioi hakijan täyttävän 93 §:n 3 momentin 1 kohdan kriteerin, jonka mukaan vapautuksen myöntämisen edellytyksenä on se, että investointi lisää kilpailua maakaasun toimituksissa ja parantaa toimitusvarmuutta.

2. investointia ei siihen liittyvien riskien vuoksi tehtäisi ilman vapautusta;

FLTF on hakemuksessaan perustellut täyttävänsä 93 §:n 3 momentin 2 kohdan sillä, investoinnin tarkoitus on ollut mahdollistaa irtautuminen venäläisestä maakaasusta ja parantaa Suomen huoltovarmuutta monipuolistamalla maakaasun toimituslähteitä. Mikäli Suomeen tullut venäläinen putkikaasu vaihtuisi terminaalin myötä venäläiseksi nesteytetyksi maakaasuksi, investoinnin tarkoitus ei toteutuisi. Terminaalin kokonaiskustannukset ovat arviolta 460 miljoonaa euroa 10 vuoden vuokrasopimuksella (pl. käytön volyyymiin liittyvät kustannukset). Vaikka investoinnista aiheutuneet kustannukset on tarkoitus periä terminaalin käyttäjiltä, investointiin liittyvä riski olisi kohtuuttoman suuri, jos terminaalin käyttöehdoilla ei voitaisi turvata terminaalia koskevien ensisijaisten tavoitteiden toteutumista (vaihtoehtoisten lähteiden muodostaminen venäläiselle maakaasulle ja Suomen huoltovarmuuden lisääminen).

Energiavirasto pitää perusteltuina investoinnin keskeisiä tavoitteita mahdollistaa irtautuminen venäläisestä maakaasusta ja parantaa Suomen huoltovarmuutta monipuolistamalla maakaasun toimituslähteitä. Energiavirasto katsoo tämän perusteella, että näiden investoinnin tekemiselle oleiden tavoitteiden toteutumiselle muodostuisi merkittäviä riskejä, mikäli venäläisen kaasun toimittaminen terminaalin kautta Suomen kaasujärjestelmään olisi mahdollista. Energiavirasto toteaa hakemuksen kohteena olevan kyseisen riskin olevan niin suuri, että ilman myönnettävää vapautusta investoinneille asetetut keskeiset tavoitteet irtautua venäläisestä maakaasusta ja parantaa Suomen huoltovarmuutta eivät toteutuisi. Venäläisen maakaasun korvaaminen Suomessa on mahdollista ainoastaan maakaasun toimituslähteitä monipuolistamalla, eli investoimalla uuteen infrastruktuuriin. Tästä syystä, Energiavirasto pitää perusteltuna FLTF:n näkemystä investoinnin korkeasta riskistä. Energiaviraston näkemyksen mukaan, hakija täyttää 93 §:n 3 momentin 2 kohdan edellytyksen vapautuksen myöntämiselle.

3. investoinnin tekevä vapautuksen hakija ei ole investoinnin kohteeseen liittyvän maakaasuverkon, nesteytetyn maakaasun käsittelylaitteiston tai varastointilaitteiston haltija;

Vaikka maakaasumarkkinalain 93 §:n 3 momentti on kirjoitettu tiukemmaksi kuin maakaasumarkkinadirektiivin vastaava 36 artiklan 1 c kohta, on lainsäätäjän tahtoa tulkittava maakaasumarkkinalain 93 §:ää koskevan hallituksen esityksen (HE 68/2020) perusteella, jonka mukaan uuden

30.11.2022

infrastruktuurin haltijana tulisi olla oikeushenkilö, joka on ainakin oikeudellisen muotonsa osalta erillinen niistä infrastruktuurin haltijoista, joiden infrastruktuuriin uusi infrastruktuuri liitetään. FLTF, eli vapautuksen hakija on oikeudellisesti eriytetty maakaasun siirtoverkonhaltijasta eli Gasgrid Finland Oy:stä. Maakaasumarkkinadirektiivin 36 artiklan 1 c kohdan mukaan infrastruktuurin omistajan on oltava luonnollinen tai oikeushenkilö, joka on ainakin oikeudellisen muotonsa osalta erillinen niistä verkonhaltijoista, joiden verkkoon infrastruktuuria rakennetaan. Siten, Energiavirasto toteaa hakijan täyttävän 93 §:n 3 momentin 3 kohdassa esitetyn edellytyksen vapautuksen myöntämiseksi.

4. investoinnista aiheutuvat kustannukset peritään investoinnin käyttäjiltä;

Terminaalin käytöstä peritään tariffit Energiaviraston vahvistuspäätöksen (Dnro: 2182/050304/2022) mukaisesti. Näillä tariffeilla on tarkoitus kattaa investoinnista johtuvat kustannukset. Siten, Energiavirasto katsoo investoinnin täyttävän maakaasumarkkinalain 93 §:n 3 momentin 4 kohdan kriteerin, jonka mukaan investoinnista aiheutuvat kustannukset peritään investoinnin käyttäjiltä.

5. Vapautus ei haittaa kilpailua merkityksellisillä markkinoilla, joihin investointi todennäköisesti vaikuttaa, maakaasun sisämarkkinoiden tehokasta toimintaa eikä asianomaisten säänneltyjen maakaasuverkkojen, nesteytetyn maakaasun käsittelylaitteistojen tai varastojen tehokasta toimintaa tai maakaasun toimitusvarmuutta unionissa;

FLTF esittää hakemuksessaan, että vapautus ei haittaa kilpailua Suomessa tai Suomen ja Baltian maiden alueellisilla markkinoilla, vaan se FLTF:n näkemyksen mukaan päinvastoin lisää kilpailua hakemuksessa aiemmin mainituilla perusteilla. FLTF:n näkemyksen mukaan kilpailua, sisämarkkinoiden tehokasta toimintaa, nesteytetyn maakaasun käsittelylaitteistojen toimintaa tai maakaasun toimitusvarmuutta koskevien edellytysten arvioinnissa ei vallitsevien olosuhteiden vuoksi tule huomioida venäläisen maakaasun roolia kilpailussa. Venäläistä alkuperää olevan nesteytetyn maakaasun tuominen Suomen markkinoille terminaalin kautta ylläpitäisi maakaasutoimituksia Venäjältä Suomeen vastoin kansallista ja Euroopan unionin tavoitetta irtautua venäläisestä maakaasusta.

Lisäksi FLTF korostaa, että terminaalin käyttöoikeutta koskevat ehdot on toimitettu Energiavirastolle vahvistettavaksi ja ehdot takaavat tasapuolisen ja syrjimättömän käyttöoikeuden kaikille terminaalin käyttäjille. Siten terminaali noudattaa maakaasumarkkinalain 51 §:n mukaista velvollisuutta myydä nesteytetyn maakaasun käsittelylaitteiston käyttöoikeuksia kohtuullista korvausta vastaan niitä tarvitseville laitteistonsa kapasiteetin rajoissa.

Energiavirasto on varannut Baltian toimivaltaisille viranomaisille mahdollisuuden lausua FLTF:n hakemuksesta. Viron ja Latvian toimivaltaiset sääntelyviranomaiset puoltavat vapautuksen myöntämistä. Liettuan toimivaltainen viranomais ei ole vastannut. PUC on todennut lausunnossaan, ettei vapautuksen myöntämisestä aiheudu kilpailun vääristymiä eikä se

30.11.2022

vaikuta maakaasun sisämarkkinoiden tehokkaaseen toimintaan tai heikennä toimitusvarmuutta alueella ja Euroopan Unionissa.

Edellä esitetyn perusteella ja niiden kansallisten sääntelyviranomaisten, joihin vapautuksen myöntäminen todennäköisesti vaikuttaa, lausunnot huomioon ottaen, Energiavirasto toteaa, investointihankkeen täyttävän maakaasumarkkinalain 93 §:n 3 momentin 5 kohdan mukaisen edellytyksen, jonka mukaan vapautus ei haittaa kilpailua merkityksellisillä markkinoilla, joihin investointi todennäköisesti vaikuttaa, maakaasun sisämarkkinoiden tehokasta toimintaa eikä asianomaisten säänneltyjen maakaasuverkkojen, nesteytetyn maakaasun käsittelylaitteistojen tai varastojen tehokasta toimintaa tai maakaasun toimitusvarmuutta unionissa.

Kapasiteetin hallintaa ja jakamista koskevat säännöt

FLTF on toimittanut 19.10.2022 Energiavirastolle vahvistettavaksi terminaalien käyttöoikeutta koskevat ehdot (Dnro: 2182/050304/2022), joihin sisältyy kapasiteetinjakomenettelyä koskevat ehdot. Energiavirasto vahvistaa em. ehdot valvontalain 10 §:n mukaisessa menettelyssä.

Energiavirasto toteaa FLTF:n toimittaman hakemuksen perusteella ja aiemmin toimittamiensa em. terminaaliehdot huomioon ottaen, että FLTF:n asettama ehto, jonka mukaan terminaalien käyttäjät eivät saa tuoda terminaalisiin venäläistä alkupe-rää olevaa nesteytettyä maakaasua, ei koske eikä rajoita kapasiteetinjakomenettelyä. Koko terminaalien kapasiteetti tulee jaettavaksi ilman muita rajoituksia. Näin ollen, maakaasumarkkinalain 93 §:n 5 momentti ei tule sovellettavaksi vapautusta koskevassa arvioinnissa.

Yhteenveto

Energiavirasto on huomionnut Energiaviraston maakaasumarkkinalain ja EU:n energiapolitiikan tavoitteet vapautuksen edellytyksiä arvioidessaan. Energiaviraston näkemyksen mukaan FLTF:n hakema vapautus edistää niin Suomen kuin Euroopan Unionin tavoitteita irtautua venäläisestä kaasusta mahdollisimman nopeasti. Energiavirasto toteaa lisäksi, että LNG-terminaalilaiva edistää kilpailua, parantaa toimitusvarmuutta ja turvaa huoltovarmuutta merkityksellisillä markkinoilla. Energiavirasto toteaa aiemmin todetun johdosta investointihankkeen täyttävän maakaasumarkkinalain 93 §:n 3 momentissa edellytetyt kaikki viisi kriteeriä vapautuksen myöntämiselle.

Energiavirasto toteaa FLTF:n toimittaman hakemuksen perusteella ja vallitsevat olosuhteet huomioon ottaen, että hakemuksen kohteena oleva infrastruktuuri voidaan vapauttaa maakaasumarkkinalain 51 §:n mukaisesta velvollisuudesta myydä kyllä terminaalilaivan käyttöoikeutta siltä osin kuin kyse on venäläistä alkupe-rää olevan nesteytetyn maakaasun käsittelemisestä terminaalilaivassa.

Energiaviraston on annettava päätös sekä kaikki päätöstä olennaisesti koskevat tiedot viipymättä tiedoksi komissiolle maakaasumarkkinadirektiivin 8 artiklan no-jalla. Komissio voi tarvittaessa vaatia Energiavirastoa muuttamaan tai peruuttamaan vapautuksen myöntämistä koskeva päätös (maakaasumarkkinadirektiivin 9 artikla). Energiavirasto toimii Suomessa maakaasumarkkinadirektiivin tarkoitta-man kansallisena sääntelyviranomaisena.

Ratkaisu

Energiavirasto myöntää FLTF:lle oikeuden rajoittaa maakaasumarkkinalain 51 §:n mukaista velvollisuutta myydä kelluvan LNG-terminaalilaivan käyttöoikeutta siltä osin kuin kyse on venäläistä alkuperää olevan nesteytetyn maakaasun käsittelemisestä terminaalilaivassa.

Energiavirasto myöntää edellä mainitun poikkeuksen 10 vuodeksi LNG-terminaalilaivan käyttöehtojen vahvistuspäätöksestä alkaen.

Päätöstä on noudatettava muutoksenhausta huolimatta.

Sovelletut säännökset

Maakaasumarkkinalaki 51 §, 93 §

Maakaasumarkkinadirektiivi 36 artikla

Muutoksenhaku

Muutoksenhakua koskeva ohjeistus liitteenä.

Jakelu Floating LNG Terminal Finland Oy

Tiedoksi Euroopan komissio
Työ- ja elinkeinoministeriö
Konkurentsiamet
Public Utilities Commission of Latvia
National Energy Regulatory Council

VALITUSOSOITUS

Valitusoikeus hallintopäätöksestä

Energiaviraston antamaan hallintopäätökseen saa hakea muutosta valittamalla siten kuin laissa oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) säädetään. Valituskelpoisella hallintopäätöksellä tarkoitetaan päätöstä, jolla asia on ratkaistu tai jätetty tutkimatta.

Hallintopäätökseen saa hakea muutosta valittamalla se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa ja se, jonka valitusoikeudesta laissa erikseen säädetään.

Valitusviranomainen

Valitusviranomainen Energiaviraston päätökseen on markkinaoikeus.

Valituksen tekeminen ja valitusaika

Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on lainvastainen.

Valitus on tehtävä kirjallisesti 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Jos tiedoksianto on toimitettu tavallisena tiedoksiantona postitse kirjeellä vastaanottajalle, katsotaan hänen saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Mikäli päätös annetaan hakijalle tiedoksi sähköisenä viestinä, päätös katsotaan annetuksi tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Jos päätös on postitettu saantitodistusta vastaan, vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon saantitodistuksen osoittamana aikana. Valitusaikaa laskettaessa tiedoksiantopäivää ei oteta lukuun.

Milloin kysymyksessä on sijaistiedoksianto, tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen kolmantena päivänä sijaistiedoksiantoa koskevan tiedoksiantotodistuksen osoittamasta päivästä. Viranomaisen tietoon asian katsotaan tulleen kirjeen saapumispäivänä.

Kun valituksen tekemisen määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen toimittaa ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen. Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Valituksen tekemisestä säädetään lisäksi sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annetussa laissa (13/2003). Määräaikojen laskemisesta säädetään säädettyjen määräaikain laskemisesta annetussa laissa (150/1930).

Valituksen sisältö

Valituksessa on ilmoitettava:

- päätös, johon haetaan muutosta (*valituksen kohteena oleva päätös*);
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (*vaatimukset*);
- vaatimusten perustelut; sekä
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä tuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (*prosessiosoite*). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi tuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Oikaisuvaatimuksen tekijä saa valittaessaan oikaisuvaatuspäätöksestä esittää vaatimuksilleen uusia perusteluja. Hän saa esittää uuden vaatimuksen vain, jos se perustuu olosuhteiden muutokseen tai oikaisuvaatimuksen tekemisen määräajan päättymisen jälkeen valittajan tietoon tulleeseen seikkaan.

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä:

- valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen;
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta; sekä
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.
- asiamiestä käytettäessä valtakirja, sen mukaan kuin oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 32 §:ssä säädetään.

Valituskirjelmän toimittaminen valitusviranomaiselle

Valituskirjelmä on toimitettava valitusajan kuluessa markkinaoikeuteen, jonka osoite on:

**Sörnäistenkatu 1
00580 HELSINKI**

faksi: 029 56 43314

sähköposti: markkinaoikeus@oikeus.fi

Valituskirjelmä voidaan toimittaa valitusviranomaiselle myös postitse.

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Kun valituskirjelmä toimitetaan hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelun kautta, liitteet voi toimittaa skannattuna asiointipalvelussa tai kirjeitse. Kirjeitse toimitettaessa mainitse asiasta asiointipalvelun Viesti-kentässä.

Valituskirjelmän lähettäminen postitse tai sähköisesti tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla.

Oikeudenkäyntimaksu

Valittajalta peritään markkinaoikeudessa oikeudenkäyntimaksu 2120 euroa. Tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) on erikseen säädetty tapauksista, joissa maksua ei peritä.